SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 20. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 30, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 30-го СІЧНЯ 1993. Ч. 20. РІК C.

УРЯД УКРАЇНИ ПРОГОЛОСИВ ЕКОНОМІЧНІ ПЛЯНИ НА 1993 РІК

Київ. — Тут 27-го січня прем'єр-міністер України Леонід Кучма зустрівся з журналістами з нагоди 100 днів його перебування на чолі Уряду. Як повідомив кореспондент з України Борис Клименко, перші питання торкалися українсько-російських переговорів, що проходили в Ірпіні 26-27-го січня. Л. Кучма не сказав, чи ознайомлений з ходом переговорів, але наголосив, що Україна і Росія обов'язково мусять дійти згоди, в інакшому випадку важко уявити, що буде. „Ми просто зобов'язані знайти рішення", — сказав прем'єр.

На запитання, чи вступить Україна в конкуренцію з Росією, продаючи плутоній Японії, Л. Кучма відповів, що Україна має чимало інших пропозицій, але це справа майбутнього. Тепер Україні найвигідніше отримати компенсацію від Росії у формі палива для атомних електростанцій. Прем'єр-міністер України вже не раз заявляв і знову повторив, що „Захід не чекає нас з обіймами і перспектива, що нас приймуть, це дуже далека. Тому ми повинні інтегруватися в середині колишнього СССР, а не лише СНД".

Л. Кучма не покладається на допомогу Заходу, натомість він вірить в розум і талант українського народу. „Від початку перебудови і з огляду на минулий рік, Захід вивіз так багато за безцінь з України, що західні держави повинні б дати багатобільйонові кредити безпроцентно".

На запитання про національну валюту, Л. Кучма відповів, що Україна плянує ввести гривню, але для цього потрібно стабілізувати економіку і мати стабілізаційний фонд не менший, ніж два більйони долярів. Золота й алмазів Україна не має. Від колишнього СССР залишилися самі борги. Верховна Рада наполягає на соціяльному захисті населення, а для цього потрібно два трильйони карбованців.

Якщо в Білорусі промисловість стоїть краще, продовжував прем'єр, то це зумовлене тим, що в них залишилося багато із загальносоюзної власности і також тим, що понад 50 совєтських директорів найбільших підприємств замінені на нових. Це прозвучало як натяк на можливі зміни в керівництві великими підприємствами України. За словами прем'єра, українські підприємства в основному не хочуть повертати гроші з Росії, але він, Кучма, домовився у Москві під час зустрічі з президентом Борісом Єльциним, прем'єром Віктором Чорномирдіним та з міністром Михайловим, що до 10-го лютого Україна і Росія здійснять розрахування боргів підприємств двох країн. Після того всі рахунки українських підприємств в Росії будуть закриті й переведені в Україну.

Прем'єр вважає, що обіцяних ЗСА 175 міл. дол. на покриття ліквідації ядерної зброї не вистачить. „Коли б шановний президент Клінтон запитав у своїх фахівців, то вони відповіли б, що на розмонтування потрібно стільки ж грошей, скільки й на побудову".

На питання, як ставиться прем'єр до намагань деяких політичних сил усунути його з посади як також і Кабінет Міністрів та ввести пряме президентське правління, Л. Кучма відповів: „Ситуація в парляменті змінюється так швидко, що неможливо зрозуміти, хто твій прихильник, а хто противник. На жаль, немає жодної політичної сили, на яку можна було б опертися. Я опираюсь на розум. На крісло прем'єра є черга, а ось на ті місця, де треба багато працювати, нема".

Далі прем'єр сказав, що „Уряд покищо виступає в ролі Дон Кіхота. Всі директори, котрих урядова комісія звільнила з праці, поновлені на посадах районними судами".

Як інформує УНІАР, 26-го січня в приміщенні Кабінету Міністрів відбулася також пресова конференція віцепрем'єр-міністрів України. На запитання закордонних та українських журналістів відповіли Віктор Пинзеник, Юлій Йоффе та Микола Жулинський. Незадовго до цієї пресконференції закінчилося засідання Кабінету Міністрів, на якому члени Уряду схвалили плян розвитку національної економічної політики на 1993 рік.

Віцепрем'єри розповіли, що головні завдання Уряду — це відродження управління державним сектором в економіці, відновлення дієвости державної влади, стримання інфляції і розвиток інфраструктури ринків,

(Закінчення на стор. 3)

Українці отримали признання

Джерзі Сити, Н.Дж. — Преса в Україні повідомила, що престижеві „Нагороди XX віку за визначні досягнення", які надає раз на століття Міжнародний біографічний центр у Кеймбриджі, Англія, вперше здобули українці. Визнання удостоїлись письменники і науковці — колишній довголітній політичний в'язень, нині доцент Львівського університету Михайло Осадчий та доцент Львівського медичного інституту Андрій Содомора.

Повідомлення про їхні вирізнення вони дістали від генерального директора Міжнародного біографічного центру Ернеста Кея в листі з 23-го жовтня 1992 року, в якому він пише: „Дуже тішуся, що можу сповістити Вас про присудження Вам „Нагороди XX віку" за визначні досягнення... Підкреслюю, що ця унікальна нагорода присуджується один раз на сто літ. Її отримують лише окремі обранці — жінки та чоловіки з 80 країн світу".

Обираються для „Нагороди XX віку" претенденти на основі конкурсу з тисяч біографій, які досліджує група радників Міжнародного біографічного центру — найбільшого у світі довідкового видавництва, що випускає в широкий світ понад два десятки різних довідників та енциклопедій під назвою „Хто є хто".

СОЮЗОВІ СІЧОВИКИ СТАЛИ ПЕРШУНАМИ

Мейплвуд, Н.Дж. — Дружина юнаків УСВТ „Чорноморська Січ", яка є під патронатом УНСоюзу, здобула перше місце у футбольному турнірі в закритій залі Мідл школи у Мейплвуді, Н.Дж. Січовики здобули перше місце серед 16-ох найкращих дружин Кугар ліґи. Вони закінчили п'ятьтижневий турнір вислідом 3-1-1 виграних, програних і ремісів.

РУХ ВІДНОВЛЮЄ СВОЮ КАМПАНІЮ

Київ (УНІАР). — У вівторок, 26-го січня, Народний Рух України оприлюднив заяву про загострення політичної ситуації в Україні. Як сказано в заяві, завдяки зусиллям демократичних сил і принциповому становищу Народної Ради 18—21-го січня цього року вдалося зірвати спробу антидержавної змови прокомуністичних та проімперських сил. Однак, загроза нового, краще організованого, заколоту не минула. Народний Рух України вважає, що основною причиною випадів проти Уряду була зовсім не турбота про зубожіле населення, а захист власних інтересів, боляче зачеплених деякими урядовими декретами та указами, спрямованими на боротьбу зі злочинством і корупцією. Особливо ворожо номенклятурна більшість у Верховній Раді, яка з 239 зросла до 242, зустріла урядові декрети про посилення митної контролі, заборону постачати в Росію продукти без попередньої оплати, декрет про приватизацію присадибних ділянок і заборону на створення малих підприємств при державних підприємствах.

Вважаючи деякі заходи Уряду непродуманими, Рух, однак, схвалює реформаторський курс Кабінету Міністрів Леоніда Кучми. НРУ закликає національно-демократичні сили підтримати заплановану на весну цього року широкомаштабну акцію за державу і демократію, яка включатиме і повторну кампанію збирання підписів за розпущення Верховної Ради України.

Сумська газета „Відродження", яку видає Соціялістична Партія України, 26-го січня видрукувала статтю „Тихий провал галасливої кампанії", в якій збір підписів названо спробою „реанімувати майже безжиттєве тіло Руху". Автор статті Іван Деркач звинувачує Рух у тому, що він існує з допомогою діяспори і утримує контролю над усіма республіканськими газетами, телевізією, радіомовленням і навіть над парляментом.

Росія поверне Україні паливо для реакторів

Київ. — У місті Ірпінь 26-27-го січня відбулися переговори делегацій України та Росії з метою врегулювання питань щодо виконання договору про стратегічні наступальні озброєння (Старт-1) і також забезпечення ядерної та екологічної безпеки стратегічних сил України і Росії.

Українську делегацію очолив міністер охорони довкілля Юрій Костенко, російську — міністер Юрій Дубінін. Делегації узгіднили проєкт угоди щодо гарантій і нагляду за використанням ракетних комплексів стратегічних ядерних сил. Вони домовилися що спеціяльно створені групи вивчать варіянти розмонтування, транспортування та знищення боєголовок і елементів ракетних ядерних стратегічних сил, розміщених в Україні, включно з переробкою ядерних компонентів.

Росія погодилася повернути Україні паливо для атомних реакторів, як компенсацію за вивезену зброю. Двосторонні переговори будуть продовжені під час наступної зустрічі в Москві.

Як відомо, Україна, Білорусь і Казахстан цілком вивезли до Росії тактичну ядерну зброю, однак Росія домагається, щоб усі три республіки вивезли також і стратегічну зброю. Білорусь заявила, що беззастережно віддасть Росії ракети з боєголовками, Казахстан погодився їх передати до 2000 року, а Україна — продовж наступних семи років.

Голова УРП Михайло Горинь заявив кореспондентам, що республіканці не зацікавлені у конфронтації з Росією, але категорично виступають проти того, щоб дозволити іншій держави розпоряджатися долею України.

Померла художниця І. Винників-Нижник

Сарсель, Франція. — Як повідомляють з українського наукового центру в Сарселі, 10-го січня на 81-му році життя померла в Мужен, Південна Франція, відома мисткиня, одна із найвизначніших учениць корифея українських мистців Олекси Новаківського, Іванна Винників-Нижник.

При кінці Другої світової війни втратила мужа і переїхала вже сама до Франції, де заопікувалася вдовою по Володимирові Винниченкові, Розалією, та поселилася в їхній садибі в Мужен. Цю садибу вдова В. Винниченка залишила, вмираючи І. Винників-Нижник і мисткиня жила там аж до своєї смерти.

Вона була широко відома із своїх картин, керамічних виробів та килимів серед французьких любителів мистецтва, навіть кілька років працювала у керамічній робітні Пабля Пікассо. Її картини знаходяться в галеріях та приватних збірках як у Франції, так і серед українців діяспори та в Україні.

Покійна записала ціле своє майно і мистецький здобуток на Музей ім. О. Новаківського у Львові.

Створено Музей-Заповідник „Личаківський Цвинтар"

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як інформують зі Львова, там створено окремий Музей-Заповідник „Львівський Цвинтар". Як відомо, цвинтар існує понад 200 років та є одним з найвизначніших архітектурно-культурних пам'яток України.

Тепер окремий музей для опіки над станом цього історичного цвинтаря звертається до всіх зацікавлених, щоб подавали свої бажання відносно віднови пам'ятників чи відшукання їх на цвинтарі.

Також є можливість сповнити останню волю численних львів'ян, які бажали спочити на тому цвинтарі, але, яких воєнна хуртовина розкинула по світі, підшукати для них відповідне місце за допомогою осіб, що працюють для музею.

Звертатися у всіх справах Личаківського цвинтаря треба на адресу: Роман Фіголь, дирекція Музею-Пам'ятника „Личаківський Цвинтар", Львів — 290000, площа Ринок ч. 1, кімната 422.

Економіка ЗСА починає пробуджуватись

Вашінгтон. — Виступаючи в середу, 27-го січня, на засіданні спільної економічної комісії Конґресу, керівник Федеральної ради валютних резерв ЗСА Алан Ґрінспен заявив, що, на його думку, довгоочікуване одужання американської економіки врешті-решт почалося. Разом з тим він признав, що деякі неґативні тенденції в економіці продовжують діяти, хоч і не так сильно, як раніше. А. Ґрінспен повідомив, що обсяг річного валового внутрішнього продукту збільшився за другу половину минулого року на 3.5 відсотка середньорічних, тоді як у попередні п'ять кварталів цей зріст становив лише 1.5 відсотка.

А. Ґрінспен нагадав членам комісії як у 1991 році він остерігав, що економіку ЗСА чекають тяжкі часи. Тоді він сказав буквально так: „Дмуть сильні зустрічні вітри зі швидкістю 50 миль на годину". Тепер керівник Федерального резерву, вдаючись до того самого порівняння, висловився в тому сенсі, що „зустрічні вітри трохи послабили, однак ще не зникли зовсім".

Серед чинників, які заважають остаточному одужанню американської економіки, А. Ґрінспен назвав „нестійкі ціни на нерухомість, зменшення асигнувань на воєнні потреби і надзвичайно повільне зростання зайнятости населення".

Виступ А. Ґрінспена в комісії став першою появою голови Федеральної ради на слуханнях у Конґресі за останні півроку. Нова Адміністрація буде намагатися тиснути на центральний банк ЗСА, щоб той втримав незмінними низькі позичкові відсотки і тим самим допоміг економічній програмі президента Билла Клінтона. Останній раз згадана рада зменшила стопу відсотків 4-го вересня минулого року — 23 раз за останні три роки. Для федеральних фондів ця ставка складає сьогодні майже безпрецедентну цифру — 3 відсотки.

До цього часу представники Адміністрації не шкодували лестивих слів на адресу Федеральної ради, домагаючись тіснішого співробітництва з цим органом, який вважається одним з найголовніших важелів впливу на економіку країни.

У СВІТІ

В ТАЛЛІНІ, СТОЛИЦІ Естонії, під час засідання Европейського демократичного союзу, який об'єднує політичні партії Европи республіканського та християнсько-демократичного напрямку, відбулася презентація Народного Руху та Християнсько-Демократичної Партії України. Перед присутніми виступили Вячеслав Чорновіл та лідер українських християнських демократів Віталій Журавський. Учасники засідання висловили занепокоєння з приводу намірів прокомуністичних сил відродити в Україні заборонену Комуністичну партію.

ПАКІСТАН ПІДПИСАВ з Польщею угоду про купівлю 400 танків типу Т-72 модерного виробу. Договір підписано тиждень тому під час візити польської військової делеґації до Ісламабаду. Перші сто танків Пакістан дістане продовж двох місяців після того, як пакістанці заплатять за них. Один танк коштує 750,000 дол. Велика військова угода між Пакістаном і Польщею викликала занепокоєння в Індії. Індійські воєнні експерти вважають, що з придбанням танків Т-72 пакістанські збройні сили дістануть значну перевагу над індійською армією.

ДВА ДНІ ТРИВАЛИ безпорядки на релігійному ґрунті в нігерійському місті Фунтва, де теологічна суперечка між різними мусулманськими сектами переросла в погроми. У висліді загинуло понад 100 осіб. Криваві сутички були також у місті Ізом, де ворогуючі етнічні групи спалили понад сто будинків.

НАД ЗАХІДНЬОЮ ЕВРОПОЮ продовжує шаліти буря. Гураганні вітри з Атлантики здійняли в прибережних районах Данії такі хвилі, що вода затопила поля і села. На західньому узбережжі півострова Ютляндія рівень води підвищився на 2.5 — 3 метри. На півночі Норвеґії сильні вітри супроводяться снігопадами і сноговими лявінами. Одна з них мов бритвою „зрізала" аж до фундаменту триповерховий будинок.

У ВІВТОРОК, 26-ГО СІЧНЯ, ЛІТАКИ афганських урядових військ скинули бомби на укріплення бойовиків лідера Ісламської партії Афганістану Гульбеддіна Гекматіяра. За останні 10 днів війська вірні президентові Бурганудінові Раббані, вбили 250 і поранили понад 1,000 вояків Гекматіяра, однак головної мети ще не досягнули, оскільки бунтівники втримують вершини гір довкола Кабулю, звідки постійно обстрілюють столицю ракетами.

ЯК ПОВІДОМИЛО З Багдаду інформаційне агентство Ройтер, прем'єр-міністер Іраку Тарік Азіз заявив в інтерв'ю для американської телевізійної компанії Сі-Ен-Ен, що його країна не прагне до дальшої конфронтації зі З'єднаними Стейтами. Водночас Т. Азіз піддав критиці нового секретаря оборони ЗСА Леса Аспина за його „войовничу відповідь" на ініціятиву Іраку про припинення вогню в тих зонах на півночі й півдні країни, де заборонено лети іракських літаків. Багдад вважає запровадження цих зон незаконним і розраховує на те, що нова американська Адміністрація перегляне своє наставлення в даній ділянці. Відповідаючи на запитання щодо Кувайту, Т. Азіз сказав, що „кувайтську сторінку вже закрито", однак не уточнив, що саме він має на увазі.

У ВІВТОРОК, 26-ГО СІЧНЯ, представники збройних сил З'єднаних Стейтів і Південної Кореї офіційно повідомили, що спільні американсько-південнокорейські маневри під кодовою назвою „Тім спіріт" відбудуться в середині березня ц.р. і триватимуть 10 днів. В них візьмуть участь 70,000 південнокорейських і 50,000 американських вояків. Сімнадцяті з черги маневри матимуть, як і попередні, виключно оборонний характер. Від проведення їх сторони відмовилися минулого року — в надії спонукати комуністичну Північну Корею до мирного діялогу і спільної контролі над ядерними програмами. Оскільки Пйонгянг відмовився відкрити для міжнародних інспекторів свої ядерні об'єкти, ЗСА і Південна Корея прийняли рішення відновити ці маневри.

Р. ПЕРО КРИТИКУЄ ПРЕЗИДЕНТА Б. КЛІНТОНА

Вашінгтон. — Колишній кандидат на пост президента З'єднаних Стейтів Росс Перо різко критикував зусилля Билла Клінтона щодо рятування американської економіки. Він назвав „краплею в морі" запропонований Урядом „пакет стимулів" у розмірі 15 — 20 міл. дол. у вигляді субсидій, а також деякі податкові послаблення. Р. Перо закликав Б. Клінтона перестати займатися другорядними і скандальними проблемами, як, наприклад, служба в армії гомосексуалістів, і зосередити всю увагу на вирішенні основних питань економіки країни.

За словами Р. Перо, Клінтон повинен передати вирішення долі військовослужбовців- гомосексуалістів Конґресові, якому належить останнє слово. „Можливо, Клінтон має намір всі подібні питання вирішувати вольовим способом, — зауважив Перо, — на підставі наказів виконавчої влади. — Але тоді на нього звалиться лявина протестів і прохань зі всіх боків, починаючи з ветеранів армії і високопоставлених старшин і закінчуючи групами захисту гомосексуалістів і лезбіянок, однак рано чи пізно розгрібати все це доведеться Конґресові".

Р. Перо знову підтвердив, що вважає головною проблему бюджетного дефіциту. „Перший крок у боротьбі з дефіцитом, — сказав Перо у телевізійному інтерв'ю, — це така реформа апарату Уряду, щоб чинники прислуховувалися до голосу народу, а не виступали в ролі виконавців волі різних лоббістських груп".

Другим кроком, на думку Перо, повинно бути внесення поправки до Конституції про необхідність збалянсованого бюджету.

Серби не визнають нової мапи Боснії

Женева, Швайцарія. — У столиці Швайцарії вже шостий день тривають переговори, на яких учасники боснійського конфлікту ніяк не можуть дійти до згоди щодо нової мапи республіки. Боснійські мусулмани і хорвати відразу підтримали проєкт адміністративного поділу Боснії, однак серби відкинули його.

Головною причиною суперечки стало те, що серби намагаються закріпити за собою ті райони на заході Боснії і Хорватії, які зв'яжуть їх з Сербією. Уряд Боснії заявив, що коли міжнародна спільнота прийме умови сербів, то тим самим визнає політику „етнічних очищень", котру серби проводили з метою приєднання до своєї республіки нових територій.

Лідер боснійських сербів Радован Караджіч хоч і відмовився від ідеї створення держави в державі, відверто каже, що вже не віддасть тих районів, котрі перебувають під контролею його армії. На хід переговорів недобре вплинула це й та обставина, що відновилися воєнні дії на Адріятичному узбережжі Хорватії. Її війська відбили від сербів стратегічно важливий Масленицький міст, який з'єднує прибережні і центральні райони республіки.

Генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос-Ґалі повідомив Раду безпеки ООН про те, що становище на Балканах може змусити його рекомендувати повне виведення з цього району 16,000 вояків з контингенту миротворчих сил ООН, котрі тепер занадто часто потрапляють під вогонь ворогуючих сторін. Термін перебування „голубих шоломів" у Хорватії і Боснії закінчується через три тижні.

Рада безпеки, зі свого боку, заявила, що відповідальність за життя військовослужбовців ООН повною мірою лежить на урядові Хорватії, який відмовився підкоритися вимозі ООН і припинити наступ на сербські укріплення. Хорватський президент Франьо Туджман заявив, що наступ припиниться тільки тоді, коли серби роззброять своє багатотисячне рушення. Покищо сербські формування не тільки не роззброюються, але невпинно поповнюються за рахунок добровольців з Сербії.

Спостерігачі підкреслюють, що сербам вдалося під час воєнних дій 1991 року завоювати значну територію Хорватії тільки завдяки великій перевазі у воєнній техніці. За рік миру Хорватія придбала декілька модерних бойових літаків, тяжкі гармати і танки типу Т-84, які республіка почала виготовляти на воєнному підприємстві в місті Славонскі-Брод.

В АМЕРИЦІ

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ у середу, 27-го січня, наклав високі, хоча тільки тимчасові, тарифи на імпортовану сталь із 19 країн, визначивши найперше, що вони не придержуються американських законів і продають сталь в ЗСА за нижчу ціну, як в їхніх країнах. Це рішення зробили фахові і довголітні працівники Департаменту торгівлі, а не новопризначені керівники. Хоча новий секретар Департаменту торгівлі Роналд Бравн сказав, що нові правила не є конечно показниками майбутньої торговельної політики ЗСА, він їх підтримує.

КРАЙОВІ ОПИТИ ВИКАЗАЛИ, що американці чим раз частіше звертаються до альтернативного нерегулярного лікування, витрачаючи при тому великі суми грошей. Роблять це в той самий час, коли лікуються у професійних лікарів, одначе майже ніколи не признаються їм, що шукають допомоги в інших місцях. У „Медичному Журналі Нової Англії" підкреслюється, що зацікавлення альтернативною формою лікування в ЗСА набирає великих розмірів, зокрема терапія зменшення напруження, лікування зелами або голками. На цю ціль у 1990 році американці витратили 13.7 біл. дол.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ праці Роберт Райх заявив перед кореспондентами засобів масової інформації, що з уваги на звільнення з праці у таких великих підприємствах як Сірс енд Робак, Боїнг, Ай-Би-Ем і Претт енд Вітні, новий Уряд приготовляється до продовження допомоги для безробітних. Він також сказав, що передвиборчі обіцянки президента Билла Клінтона про підвищення мінімальної заробітної платні та заборону працедавцям наймати сталих працівників на місце страйкуючих робітників є в дорозі до здійснення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year* — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси $1.00
Чеки money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Проблема здоров'я в Америці

Америка й Південна Африка — це дві країни у всьому світі, в яких немає державної опіки над здоров'ям громадян. Єдина здоровна опіка в Америці — забезпечення в асекураційних установах „Блю Кросс" і „Блю Шілд", люди понад 65 літ мають „Медікер". Але всі ті установи тільки частинно покривають кошти лікування у приватних лікарів та у шпиталях, зокрема не покривають коштів складніших операцій, які досягають десяток тисяч долярів. Мільйони громадян не мають ніякої опіки над здоров'ям, ніякого забезпечення. Кожну спробу ввести реформу у цей сумний стан паралізує найсильніше конгресове „лаббі" — гурт високоплатних адвокатів, зберігане Американською Медичною Асоціяцією — організацією американських лікарів. Тільки Ізраїль — суперник Америки в зберіганні такого могутнього конгресового „лаббі".

Речники американського лікарського світу лякають громадян, що так звана соціялізація медицини обнизить стан здоров'я американських громадян, що недужі не зможуть вибирати собі лікаря, тільки будуть здані на того, кого недужому пришлють, що американська медицина славетна в усьому світі і не вільно наражувати її рисковними експериментами...

Здоровний стан у Західній Европі чи Канаді ні трохи не гірший від американського. Німецька „Кранкенкассе" чи навіть польська „Каса хорих" між двома світовими війнами і тамошнє шпитальництво ніколи не були предметом якоїсь гострої критики. Це правда, що немає у світі багато таких шпиталів, як Джан Гопкінс — шпиталь у Мериленді, — але його преґарний високий рівень не виправдує факту, що мільйони американських громадян не всилі взагалі лікуватися.

Ця проблема була предметом палких дебат під час минулорічної передвиборчої кампанії. Правдою є, що Демократична партія перша голосно вимагала ревізії системи опіки над здоров'ям громадян. Її президентський кандидат Билл Клінтон заявив, що ця проблема належить до пріоритетів його плянів. 25-го січня ц. р. президент Билл Клінтон призначив свою дружину Гілари на голову Комісії, яка має виготовити конкретний проект реформи системи опіки над здоров'ям в Америці. Президент арґументував свій вибір тим, що мовляв, його дружина відзначається особливим організаторським хистом. Вона працюватиме безплатно, як безплатно працювала, допомагаючи чоловікові, губернаторові стейту Арконзо.

Хоча призначення на голову Комісії реформ системи охорони здоров'я своєї дружини може викликати здивування чи навіть критики проте суттю справи є факт, що офіційно започатковано процес або встановлення повної державної здоровної опіки, або бодай законного обмеження коштів лікування у шпиталях, як це поручав Джордж Буш. Треба привітати цю подію та висловити бажання, щоб вдалося перевести започатковане діло. Це страшенне трудна і складна справа, реалізація якої вимагає на першому місці — велетенських фондів. Клінтон заповів був, що треба буде фінансувати державну опіку над здоров'ям — новими податками на газоліну, алькоголь, цигарки певне ще щось. Легко сказати, важко перевести. Можна згори передбачити поважний спротив проти нових податків, тим паче, що заповіджене рівноваження бюджетового дефіциту також мають переводити дорогою нових податків — невесела перспектива для загалу громадян.

А що скаже Асоціяція Американських лікарів із своїми величезними впливами у Конґресі? Це теж невідомо. Шукання компромісу вимагатиме місяців, а то й років. Побачимо чи пощастить Урядові успішно розв'язати цю важливу проблему.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Евген Іванців

ЧИ УКРАЇНА Є НУКЛЕАРНОЮ ЗАГРОЗОЮ?

Коли читати американську пресу чи слухати виступи американських політичних діячів, то складається враження, ніби Україна та її ядерний потенціял сьогодні є головною загрозою для світового миру та його стабільности. У газеті „Ню Йорк Таймс" з 11-го листопада 1992 року опубліковано статтю Вілліяма Поттера, директора Центру вивчення проблем Росії та Евразії при Монтерському інституті міжнародних проблем, у якій він писав, що найбільшою проблемою у зовнішній політиці Адміністрації Клінтона — „може бути Україна, Парлямент якої напевно відмовиться підписати договір про нерозповсюдження ядерної зброї та обстоюватиме своє право на володіння ядерною зброєю"

Рік тому, 4-го грудня 1991 року, написав статтю до „Волл Стріт Джорнел", у якій він засуджував рішення визнати незалежну Україну, як прийняте поспішно без вимоги її попереднього приєднання до договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Далі він погоджувався, що цей сам критерій повинен бути застосований до Росії.

1-го грудня 1992 року Томас Ніколс, доцент політичних наук у Дармутському коледжі писав у „Крищєн Саєнс Монітор", що „політика України є безвідповідальною і небезпечною і загрожує стабільності в Европі, а також курсові реформ у Росії та інших республіках". Дивно, як це Ніколс не звинуватив України в проблемі бездомних у ЗСА.

2-го грудня 1992 року „Ню Йорк Таймс" у передовій статті закликав Адміністрації Буша і Клінтона роззброїти Україну і схвалював попередження сенаторів Сема Нанна і Ричарда Луґара, що „Україна рискує залишенням у політичній та економічній ізоляції, якщо вона не виконає зобов'язань щодо ядерної зброї". Це той сам „Ню Йорк Таймс", який заперечував незалежність України.

Найбільш активно намагаються роззброїти Україну сенатори Нанн і Луґар, які довідалися про її існування тільки після того, коли вона осягнула незалежність. Цікаво, як вони взагалі знали б про Україну, якби на її території не було ядерних арсеналів. Документи підтверджують, що сенатори Нанн і Луґар не підтримували в боротьбі України за незалежність.

1. Ні Нанн, ні Луґар не підписали 19-го травня 1989 року листа протесту до тодішнього генерального секретаря Компартії Міхаїла Ґорбачова проти переслідувань в Україні боротьби за релігійні, національні, культурні права та права родини.

2. Тільки сенатор Луґар підписав 15-го листопада 1989 року лист Сенату з проханням до президента Ґорбачова, щоб той прискорив леґалізацію української Православних та Католицьких Церков.

3. У 1990 році жоден із цих сенаторів не підтримав спільної резолюції ч. 329 Сенату про тиждень вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років в Україні.

4. У 1991 році тільки сенатор Люґар підтримав закон ч. 860 Сенату, який вимагав, щоб усяку американську допомогу СССР було надано республікам безпосередньо.

5. У 1991 році жоден із цих двох сенаторів не підтримав спільної резолюції ч. 65 Сенату, яка наполягала на визнанні України президентом Бушем після референдуму 1-го грудня.

6. У листопаді 1991 року ці сенатори не подали ніякої заяви або відповіді в анкеті Сенату про підтримку визнання України.

Це подобає на лицемірство, що якраз сенатори, які не підтримали права України на незалежність, сьогодні диктують політику національної її безпеки.

Чого бракувало у дебатах про українську ядерну зброю — це фактів, адже жоден народ в історії не пропонував добровільно знищити свій ядерний потенціял. Це зробила Україна. Вона висунула цю пропозицію в заміну за ґарантію безпеки від Заходу. Україна навіть здійснила безпрецендентний крок, коли відправила всю свою тактичну зброю до Росії — держави, яка ще й досі залишається найбільшою загрозою для незалежности України.

Уряд України має право і обов'язок ґарантувати безпеку своєму народові. З цією метою український Уряд офіційно звернувся з проханням до Уряду ЗСА про договір, за яким ЗСА захистили б Україну від загрози застосування сили ядерною державою. Ця ґарантія не дає нічого більше, ніж ця, яка була надана народам Західньої Европи. Америка відмовилася укласти такий договір із Україною.

Дивно, а навіть смішно, що стільки уваги тепер приділяється Україні в цей час, як нічого або дуже мало згадується про інші народи, які мають або розробляють ядерну зброю, як Ірак, Пакістан, Північна Корея, Ізраїль, Південна Африка. Ще більш дивно, що З'єднані Стейти Америки вважають що мир і стабільність будуть ґарантовані, якщо Росія, яка має тристалітню історію загарбницької політики і незвичайно нестабільний уряд буде єдиною ядерною державою у цій частині світу. Протягом першого року незалежности Росії її армія вступила в конфлікт щонайменше з трьома іноземними державами і не поспішає покинути територію Прибалтики, а випади проти територіяльної цілісности України стали вже офіційною політикою російських державних осіб.

Настав час для України публічно зформулювати і заявити про свої інтереси національної безпеки. Відмовитися від ядерної зброї тоді, як ЗСА відмовляються ґарантувати безпеку, було так само нерозсудливо і згубно, як і створювати Українську Державу 1918 року без армії. І тут на думку приходить прислів'я: „Перший раз мене обдурив — соромно тобі, вдруге обдурив — соромно мені". Якщо Уряд ЗСА не бажає запропонувати Україні такі форми договірної ґарантії то Україна має бути готова до будь-яких кроків аж до затримання ядерної зброї. Уряд України не повинен бути залякуваний іншими країнами, коли йдеться про національну небезпеку.

Якщо політичні лідери України мають якісь сумніви щодо того, наскільки важливий є договір про ґарантії безпеки, вони можуть звернутися за дослідом до інших держав. Незважаючи на свої запевнення у підтримці незалежности, ЗСА нічого не зробили в 1956 році, коли совєтські війська вторгнулися на Мадярщину, та в 1968 році, коли ж така доля зустрінула Чехо-Словаччину. Але завдяки своїм договірним зобов'язанням З'єднані Стейти Америки захистили Південну Корею, 1950 і Кувайт у 1990 році.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про прощання „прекрасної леді"

Здавалося, що це подія, яка трапляється щоденно та така собі звичайна, що крім зареєстрування її — нічого не вимагає. А тим часом смерть акторки Одрей Гепбурн пішла таким відлунням по світі, немов вона була не лише фільмовою зіркою, а вийнятковою людиною. І такою вона, показується справді була. Вже тиждень проминув від її досить несподіваної для широкої публіки смерти, а всі часописи і журнали все ще повні споминів та статтей про неї. Згадують її фільми, люди із мого покоління, як також навіть ті молодші, що вже лише пізнали її, оглядаючи старі фільми перекручені на відео стрічку чи на телевізійному екрані. Адже О. Гепбурн не грала вже у ніякому фільмі від 1981 року, а від того часу проминуло понад десять років.

Як це сталося, що ця ніжна, сповнена чару, але не краси, людина здобула серця і подив тисячів осіб із різних прошарків суспільства, із різних країн та різних культурних зацікавлень? Ба, щобільше, розповідають нам наші близькі з України, що коли у 80 роках показали вперше фільми із О. Гепбурн, почавши від її ролі Наташі у американській версії „Війна і мир" Толстого, люди стояли довгими годинами у черзі до кіна, щоб її побачити. А відтак кожний фільм із нею досьогодні приносив у сіру, таку невідрадну і сповнену смутків буденщину, в нашій батьківщині промінчик сонця і тепла, що сіяли від тендітної, постаті акторки із несміливим усміхом на неправильних рисах обличчя. Ні, вона ніяк не була клясичною красою, не мала будови Венус. А все ж усе разом творило вийняткову гармонію і цей незрозумілий чар, що зумів так захопити усіх, і бути доказом для інших жінок, що не краса, а внутрішній чар — прикмети таки найважливіші.

Можливе, що до того причинилася також свідомість, що О. Гепбурн ніколи не належала до фільмових зірок, про яких пише сенсаційна преса, ніколи не була замішана у скандалістику, а її серцеві переживання проходили якось без розголосу, як ціле її життя, так далеке від того, що звичайно зв'язане із публічними фіґурами акторського чи політичного порядку.

Ледве чи хтось із звеличників її фільмів, яких вона награла 25, одні з більшим, а інші з меншим акторським успіхом, звернув увагу, коли вона закинула добровільно славу фільмової зірки і всеціло заопікувалася голодуючими дітьми в недорозвинених країнах.

Ледве чи хтось зареєстрував, що вона двічі була одружена, а останні роки проживала із приятелем, що безмежно її любив, як і всі, що стояли близько неї. Зворушливим доказом того було її прощання з цього світу, як у церковці швайцарського містечка, що був місцем її проживання, стояли побіч себе всі ті, мужчини, що були її близькі в якомусь періоді її життя.

Її син окреслив це дивне явище тим, що мати вірила у своєму житті в одну силу, а це силу любови, що її ширила довкруги себе так щедро.

У жорстокому, сьогоднішньому світі, вона була у кожному розумінні для широких тисячів людей і тисячів голодуючих дітей цією „прекрасною леді", яку вона з таким чаром зображувала на фільмовому екрані — „прекрасною леді", яка щедрою рукою роздавала всім усміх, добро, а передусім саме любов.

Такою будемо її пам'ятати.

О-КА

Ольга Гергель

Гроза... Навальними громами
луна відкочується в гори,
немов камінними горбами
перекидаються титани,
аж гнуться з жаху осокори...
Торохнули й поволочили
кремінним шляхом тарадайку...
Відкотять трохи та спочинуть —
і починають все спочатку...
І вивільняються із пут
тугі хмарини й пелехаті, —
іскринками із-під коліс горбатих
заземлюючись в талий ґрунт...
Щільнішає пітьми чадра.
Дощини — азбукою Морзе.
...Ковта земля небесні сльози
і від блаженства завмира...

(Із збірки поезій „Двох вічностей на перехресті", Київ, 1992 р.)

Володимир Барагура

НЕПОСИЛЬНЕ ФІНАНСОВЕ ПЕРЕОБТЯЖЕННЯ ДІЯСПОРИ

З хвилиною проголошення державности України перед діяспорою виринуло завдання фінансової допомоги батьківщині. Ця допомога проходить двома головними річищами — приватно-родинним і всенаціональним. Початково перевагу мала перша категорія допомоги родинам, приятелям, знайомим, випадковим одиницям. Ця допомога велася шляхом посилок потребуючим харчових пакетів, посилок із одягом, чи тканинами, які можна було згрошовити на батьківщині.

Згодом почався масовий наплив вітчизняників до своїх рідних у діяспорі. Ці відвідувачі в більшості ставили високі матеріяльні вимоги купувати їм всяке технічне приладдя у формі радіо- й телевізійних чи звукозаписних пристроїв, одягів та готівкових обдарувань, інколи високими сумами „твердої валюти".

Наступний крок — це масові відвідини численних вокально-музичних ансамблів у більшості нашвидкоруч імпровізованих та на доволі низькому, небагливому рівні. Одночасно масовими відвідувачами стали окремі люди з категорії інтелектуалів — письменників, поетів, науковців, політиків, суспільно-громадських діячів, яким співзвучні діяспорні товариства, установи й організації влаштовували прилюдні виступи.

Велику матеріяльну допомогу почала давати й далі продовжує діяспора жертвам Чорнобиля, зокрема дітям, шпиталям, санітарно-гігієнічним пунктам та науковим і суспільно-громадським установам, засобляючи їх модерним технічним устаткуванням та ліками.

Нещодавно почата акція придбання та обладнання амбасад України вимагає колосальних фондів, а ось преса повідомляє, що незабаром прибуде сюди ректор першого українського приватного університету проф. д-р Вячеслав Брюховецький з метою зібрати поважну суму на потреби відновленої „Києво-Могилянської Академії".

Поруч згаданих тут найважливіших ділянок, які вимагають постійної й поважної допомоги, існує ще безліч дрібніших справ, яким треба матеріяльно допомогти. Одночасно в діяспорній пресі появляються оголошення й заклики до діяспорного громадянства про необхідність збірок на важливі місцеві потреби. Це — будова приміщення для Українського Музею у Ню Йорку, це ремонт будинку Українського Інституту Америки, посилення фондів на катедри українознавства Гарвардського університету, на приватні українські школи, яким загрожує закриття, пожертви на критичний фінансовий стан оборони І. Дем'янюка. Діяспора мусить забезпечити існування й діяльність власних наукових установ — Вільного Українського Університету, НТШ, УВАН, видання Енциклопедії Українознавства, як теж харитативних установ ЗУАДК, Воєнних Інвалідів. Треба мати на увазі допомогу землякам у країнах Західньої Европи та Південної Америки, зокрема дітям. Потрібні фонди на виховання священиків, на фонд канонізації Слуги Божого Андрея. Лунають заклики про потребу пожертв на різні всенародні потреби, які, хоч на перший погляд дрібні, проте конечні для нормального існування суспільства.

Притому треба взяти до уваги, що чисельно наша спільнота в діяспорі невелика, зокрема тільки тонка плівка готова до пожертв на всенаціональні потреби материка й країн нашого поселення.

З посиленням фінансової допомоги, прямо в Україну, зокрема в видавничій ділянці, треба бути обережним, бо вона інколи безслідно пропадає.

Провідні чинники нашого організованого життя у діяспорі без уваги на їхні ідеологічно-політичні погляди й переконання, мусять спільними силами знайти розв'язку, як діяспорі подолати ці фінансові проблеми.

Петро Балей

ЮНА ЗІРКА НА ПОЕТИЧНОМУ ФІРМАМЕНТІ УКРАЇНИ

III

Московський холодний клімат показався для виснаженого організму Віки несприятливим і мати з дитиною повертаються до Києва. Україну свою Віка зустрічає двома питомими її віршами: „Вирок" і „Доля".

Україно моя, Україно,
нещаслива матусе моя!
Я — твоя безталанна дитина,
що згубилась в російських краях.
Ти скажи, чим тебе лікувати.
як згасити Чорнобильський біль?
Зустрічаєш мене, наче мати,
та забула про хліб і про сіль.
Сіль погіркла від стронцію й йоду,
хліб вже більш не дарує життя...
Опромінені діти народу
розлетілись шукать майбуття.
(1991 р.)

• • •

Україно моя засніжена,
запечалена колисковими!
Вітер рани твої зализує,
від Чорнобиля успадковані.
Скільки горя й лиха зазнала ти,
і думки твої невеселі...
Знову щось заважає дихати
у просторій твоїй оселі.
Стали діти на тіні схожими,
ніби вже повернулись з раю.
А з ікони очима Божими
сумно доля на них позирає.
(1992 р).

На початку 1992 року, запопадливими заходами матері і добрих людей, дитячий шпиталь у Сейнт-Полі, Міннеаполіс, прийняв Віку на довгорічне лікування. Парафіяни церкви св. Юрія Переможця, з настоятелем панотцем Михайлом Кудановичом, забезпечили матір і доню помешканням і необхідностями першої потреби. Хвороба Віки химерна: бувають болізні приступи і не диво, що її поезії овіяні сумом і меланхолійним роздумуванням над своєю долею і майбутнім рідного народу. З усіх 12-ти віршів, написаних в Міннеаполіс, два виділяються досконалістю форми вислову — без одного зайвого слова в композиції, і ланцюговою пов'язаністю рефлективної думки про тих „птахів, що й на літо залишаються на чужині". Перший на кшталт епіграми, позначений трьома зірками, під портретиком поетеси, і другий присвячений диригентці хору й композиторці, Кірі Цареградській, „вселенській мамі" — „Сумне вітання".

Чому вітання сумне? Адже ясно, що Кіра — одна з найщиріших меценаток Віки, і що між ними сильні емоційні почування? Якраз тому, що між тими двома чарівними істотами розвинулося високе взаємне цінування, і для Віки сама думка, що цю чарівну й талановиту жінку не оплескували й не будуть концертні залі рідної землі, бо вона із тих розгублених щедрою (іронія!) Матір'ю-Україною талантів по чужих країнах, які й на літо не повертаються. Видворені з прадідівських осель і силою життєвих необхідностей пов'язані родинними вузлами з чужиною, вони найкращі свої пісні проспівають нечутно в рідній країні.

І останній вірш „Благання", написаний — як видно із тону і змісту — під час рецидиви кровного одмирання внаслідок радіяційного пораження, репродукуємо в цілості. Цей вірш покладений на ноти тією ж саме Кірою Цареградською і ціла партитурка цієї композиції на чотири голоси видрукувана зараз на сусідній сторінці:

Палаю, як свічка.
Спасаюсь у вірі.
Читаю молитву,
забуту давно.

(Закінчення на стор. 3)

ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНИ ЗАКРІПЛЮЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

В МОГДІШУ, СТОЛИЦІ Сомалії, снайпер-терорист тяжко поранив кореспондента китайського інформаційного агентства Сіньгуа Лі Чанга. В нього вцілило декілька куль, коли він сідав у таксівку на вулиці поблизу штабу американської морської піхоти. Водія авта було вбито, а пораненого журналіста американські вояки відвезли до шведського польового шпиталю.

ПРЕСОВИЙ ЦЕНТР Міністерства Закордонних Справ України повідомив, що президент Леонід Кравчук у першій половині лютого відвідає Великобританію на запрошення англійського прем'єра Джана Мейджора.

Юна зірка на...

(Закінчення зі стор. 2)

Птахи Міннесоти
злітають у вирій
і крилами стукають
у наше вікно.
На жаль, то качки,
а не наші лелеки,
збираються в путь
за ліси і моря.
Візьміть мене, друзі,
в дорогу далеку,
бо кличе мене
Україна моя.

• • •

Коли Роберт Шуманн, великий німецький композитор, прослухавши концертний дебют Фредерика Шопена, який грав свої власні композиції — він вигукнув: „Шапки з голів, панове! Зустрічаймо генія".

Тож і мені хочеться сьогодні так же вигукнути на всю українську діяспору, бо не тільки ми маємо привітати нашу геніяльну дитину — ми мусимо її врятувати на довгий вік життя. І це є обов'язок кожного, без вийнятку, нашого обивателя кожної західньої держави. Ця дитина повинна бути нами матеріяльно забезпечена, щоб могла вона безтурботно рости, розвиватися, набиратись нових знань і визрівати. Ми мусимо дати їй знати, що не тільки за нею рідна мати, пані Кіра і панотець малої парафії, але ціла українська громада стоїть. Коли б ми не доконали цього, то як же ми виглядали б — ми її брати і сестри — в очах лікарів чужого міста, які піднялися безкоштовно її лікувати?!

Ініціятивна група видання цієї поетичної збірки звертається до всіх нас, пишучи: „Книжка (ця) видана на благодійних засадах, і всі гроші, отримані від її продажу, будуть вкладені до банку на спеціяльно відкритий Фонд допомоги Віці Івченко.

Для тих, хто міг би зробити більш вагомий внесок у Цей Фонд від себе особисто чи від своєї організації, подаємо адресу, на яку можна висилати пожертви та замовлення на цю книжку. Ціна книжки з пересилкою — 6 дол.: Vika's Relief Fund, 316 N. E. 4 th, Ave., Minneapolis, Minn. 55414.

Віка оглядає подарунки під час святкування дня її народин

Уряд...

(Закінчення зі стор. 1)

ресурсів, капіталу та корпоратизація державних підприємств.

Доходи бюджету на 1993 рік передбачаються 5,5 трильйонів карбованців, а видатки на 8.3 трильйона карбованців. Над пляном працювали представники Міністерства Економіки, Міністерства Фінансів, радники, науковці і фахівці. Керівники Уряду висловилися за те, щоб допомогу надавати тільки непрацездатним громадянам. Якщо Верховна Рада не затвердить хоч один декрет, то це заблькує цілу програму Уряду.

Перший віцепрем'єр-міністер України Ігор Юхновський на пресовій конференції 20-го січня поінформував журналістів про вислідИ українсько-російських переговорів, які, за його словами, закінчилися підписанням спільного протоколу про обслуговування зовнішнього боргу колишнього СССР.

В. Пинзеник заявив, що Уряд не ставить завдань, яких не може реалізувати. „Наша мета — цього року домогтися стабілізації в економіці". На його думку, перш за все, треба відтворити управління державним сектором, бо коли державний сектор випущений з-під контролі, по суті немає власника. За таких умов ніяких перетворень зробити не можна. „Наголос ми робимо на системі антиінфляційних заходів з метою стримати гіперінфляцію, тобто ті процеси, які катастрофічно насувалися наприкінці 1992 року".

КОРПОРАЦІЯ АЙ-БІ-ЕМ ПОВІДОМИЛА, що в наступних трьох місяцях замінить свого головного керівника Джана Ейкерса. Крім цього вперше в історії фірми драстично знижено вкладникам річну дивіденду з 1.21 дол. до 54 центів. Це сталося тільки тиждень після того, як фірма Ай-Бі-Ем звітувала про свої великі річні фінансові втрати вперше в історії корпорації за 79 років її існування.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Державного департаменту заявили, що зроблено докладний перегляд урядової політики щодо колишньої Югославії та існуючих там подій і запропоновано цілий ряд можливих заходів, почавши від попереднього стану до сильного втручання американських збройних сил. Звіт передано минулого вівтірка державному секретареві Ворренові Кристоферові, але без будь-яких рекомендацій. Обширність цього звіту вказує на те, що нова Адміністрація починає виробляти зовсім новий підхід, не базуючись на успадкованих поглядах Уряду президента Джорджа Буша. Хоча новий Уряд уважає справу Югославії найважливішою із закордонних справ, то жодних рішень не буде поки не розглянуть докладно вищезгаданого документу.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ОПІР в Конгресі та сильні протести виборців у справі обіцянки президента Билла Клінтона у передвиборчій кампанії про знесення заборони гомосексуалістам служити у війську, він таки вирішив свій плян перевести в життя, хоча й повільнішим темпом. Дорадники Білого Дому заявили, що Президент негайно накаже Пентагонові скасувати це правило. Одначе він стримається на шість місяців із підписанням президентського наказу, надіючись, що в цей спосіб виграє на часі щоби перемовити конгресменів-демократів, зокрема тих, які погрожували разом з республіканцями поборювати його плян. Нове зарядження Президента не дозволятиме військовим чинникам запитувати рекрутів чи вони є гомосексуалістами.

ІРАКСЬКІ ВЛАСТІ ПЕРЕДАЛИ представникам ООН список закордонних компаній, з допомогою яких Ірак дістав ядерну техніку. Як відомо, раніше Багдад відмовлявся відкрити цю інформацію, заявляючи, що її оприлюднення заподіє шкоду національному суверенітетові і послабить торговельні зв'язки з іншими країнами. Керівник групи інспекторів ООН Мавріціо Дзіфферо сказав, що іракці вже відкрили 90 відсотків інформації і є готові відповісти на всі запитання щодо даної проблеми.

НА БЕЙРУТСЬКОМУ МІЖНАРОДНОМУ летовищі у вівторок, 26-го січня, під час входу в літак компанії Мидл Іст ейлайнс ливанська поліція арештували 24-річного мешканця Кипру Ніколяса Сіллюрі. Під час перегляду приватного багажу в нього було знайдено динаміт і вибухівку чеського виробництва Семтекс. Н. Сіллюрі затримали за 5 хвилин до відлету літака. Служба безпеки має з'ясувати, чи входило у пляни кипріота викрадення літака.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА повідомляють, що на кордоні Намібії з Анґольою відбуваються сутички із застосуванням вогнепальної зброї. Окрім злочинних елементів, на територію сусідньої Намібії масово переходять втікачі, серед яких є багато молодих осіб, котрі не бажають воювати ні в рядах урядової армії, ні в озброєних формаціях УНІТА. Консулят Анголі в місті Рунду випрацював плян, згідно з яким усі анґольці, що не хочуть повертатися на батьківщину, можуть залишитися в таборі для втікачів поблизу села Осіра.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ твердять, що Державний департамент зробив перші кроки для організування міжнародного трибуналу, який розглянув би питання воєнних злочинів на Балканах. Державний секретар Воррен Кристофер доручив своїм дорадникам розглянути можливості як найкраще створити такий механізм для процесів над сербськими, боснійськими та хорватськими урядовими провідниками, які допускаються жорстоких насильств.

Перед народом відкривається правда

Лагідне осіннє сонечко, ніжно обіймаючи золоті бані Володимирського собору в Києві, просочувалось крізь вітражі та рожевим відблиском падало на ікони та фрески. У величній ранковій тиші храму я поставила воскову свічечку за упокій душі моїх близьких. Поряд догоряла інша свічка. Немов під невидимим тягарем, згиналась вона і хилилась додолу. Але язичок полум'я, здригаючись і тремтячи, тягнувся догори, хотів досягнути неба. Мимовільно простягаю руку, щоб не дати їй впасти, і відчуваю позаду себе докірливий погляд. Бачу поряд літнього, сивого чоловіка, із сповненими гіркого болю і журби очима. В нас зав'язалася тепла, щира розмова, так, неначе ми були знайомі з дитинства. Сходячи алеєю бульвару Шевченка до Хрещатика, дід Левко, — так звали мого співрозмовника — неквапливо розповідав мені про своє нелегке життя, про юнацькі роки, опалені вогнем Другої світової війни та національно-визвольної боротьби українського народу проти окупантів, про розстріляних матір та батька, про замордованих дружину та трирічну доньку, про сестру, яку із двома дітьми було вислано до Сибіру, і яка, не злякавшись розправи, переховувала, а потім виходила і виростила його шестимісячного сина. Розповідав мені дід Левко і про жахливі, виснажуючі, криваві дванадцять років мордовських таборів. І я, першокурсниця філологічного факультету Київського Університету ім. Т. Шевченка, з якимось невідомим досі завмиранням серця усвідомлювала, що доля вперше звела мене з тим, про кого до недавнього часу наше покоління чуло однозначно: „бандити, що втратили людське обличчя", „посібники окупантів", „українські націоналісти..."

Це було восени 1986 року. Довгих п'ять років ще залишалося до розпаду совєтської імперії. П'ять років — до проголошення суверенної української держави. П'ять років — до пролиття перших променів світла правди на національно-визвольну боротьбу та спротив українського народу окупаційним режимам у 40-их та 50-их роках, на жахливий ґеноцид проти західньо-українського населення, на один з численних парадоксів історії, де злочинці виступають у ролі праведників, а їхні жертви — в ролі „бандитів".

Пригадалась мені ця зустріч сьогодні, осіннім вечором 1992 року, коли до Українського Культурно-Освітнього Центру, за стараннням Української Федерації Філадельфійської Округи (СФФО) зійшлися українці філадельфійської округи, серед яких чимало колишніх воїнів Української Повстанської Армії. Зійшлися, щоб пригадати опалені жорстокою війною дні своєї юности, зійшлися, щоб поділитися думками щодо сьогодення та майбуття України, зійшлися, щоб послухати розповідь кандидата юридичних наук, докторанта Академії Внутрішніх Справ України і полковника українського війська Івана Біласа.

„Правда про національно-визвольну боротьбу українського народу має восторжествувати у нинішньому ювілейному році — році 50-річчя УПА. Для цього необхідно неупереджено переглянути та проаналізувати суспільно-політичні події в Україні тих часів, спираючись на архівні матеріяли, що стали доступними для дослідників."

У доповіді були наведені документи, аналіза яких свідчить, що небезпеку для тодішнього уряду СССР становив масовий народний рух на території окупованої України, рух за спротив окупації, як фашистській, так і большевицькій, який вилився в організаційне об'єднання у формі УПА.

Іван Білас — один з перших в українській історіографії, що зробив спробу дослідити та проаналізувати акції репресивного апарату тоталітарного режиму проти національно-визвольного руху українського народу, основні методи та форми діяльности НКВД — МГБ.

„Мета створення цих органів, — зауважив полк. Білас — проведення широкої аґентурної роботи для виявлення чільних провідників ОУН, командування УПА, їх фізичного знищення: проникнення у структуру центрального проводу ОУН, включно з закордоном, з метою дезорганізації політичної лінії; організація політичних провокацій та вбивств мирного населення під виглядом ОУН — УПА для компромітації національно-визвольної боротьби українського народу та паплюження ідей самостійної соборної української держави; нацьковування різних верств українського населення проти себе, сіяння ворожнечі, протиставлення західньої та східньої України".

Впродовж багатьох років знищувалась історична спадщина українського народу, аби вкотре позбавити народ його пам'яті. Особливо прикро, що від народу хотіли старанно приховати недавнє трагічне минуле. Та історію не перепишеш, не викреслиш з неї правди, замінивши безличністю.

Що ж досі викликає сумніви у багатьох людей в Україні, як висвітлюються події цих трагічних років у школах та вищих учбових закладах, яка роля преси та видавництв у популяризації архівних документів? Ці та інші питання цікавили учасників зустрічі з І. Біласом, до організації якої доклали чимало зусиль президент УФФО д-р Олександр Черник, його дружина д-р Зеня Черник, активісти федерації Віра Андрейчик, Наталка Посіва та інші.

Не час нам сьогодні ділитись на бандерівців та мельниківців, на лівих і правих, на західніх та східніх. Ми — українці! І ми маємо свою єдину незалежну соборну Україну, про яку мріяли впродовж багатьох років. Тож простягнімо один одному руку братства, дружби й злагоди, щоб повернути втрачену історію і побудувати щасливу будучність!

...Того осіннього дня 1986 року забула запитати прізвище діда Левка. Не знаю, чи зведе доля наші шляхи ще раз. А та свічечка в соборі, схилена, перегнута, назавжди символізує в моїй свідомості борця, страдника за національну ідею, втомленого фізично, але нескореного духово. Свічка палала. Вона свідчила, що духовий шлях великого народу не має кінця. Він пролягає у вічність.

Ольга Плющ

В 10-ту річницю смерти св. п. М. Ганяка

Проминуло 10 років, як у Франції упокоївся в Бозі (28-го січня 1983 року) на 89 році життя булавний-бунчужний Корпусу Українських Січових Стрільців, відомий суспільно-громадський діяч, один з наших комбатантів Визвольних Змагань, взірцевий чоловік, батько та дідусь св. п. Микола Ганяк.

Українська, французька та світова преса подала широку вістку про відхід знаного українського діяча.

Французький журнал в Парижі „Revue France Ukrainian Ecnenges" у числі 52 з березня 1983 року подав ширшу вістку: „Св. п. Микола Ганяк був патріот в Армії, ентузіяст життя, відданий вояк своєї нації і народу, боровся до останнього набою на полі слави за українську державу. Боровся під командою спершу Евгена Коновальця, потім — Голови Держави отамана Симона Петлюри, який 1926 році був убитий висланником Москви на вулиці Парижу". Також і в українській пресі в Парижі та в світі, зокрема у газеті „Свобода", появилися докладні статті про життя і діяльність Покійного.

Св. п. Микола Ганяк

Воєнний вихор, переслідування учасників Визвольних Змагань польською владою та знищення української держави примусили св. п. М. Ганяка в 1924 році залишити свою дорогу Батьківщину та вирушити в далекий край — Францію.

Покійний народився 13-го травня 1894 року в Буковій, повіт Самбір, в родині війта Ігнатія Ганяка. Прибувши до Франції, працював в місті Марль лє Міне, заробляючи на себе і допомагав родині в Галичині.

Зорієнтувавшись у Франції в обставинах, розірвав з проросійськи наставленим оточенням проф. Ілька Борщака, і знайшовши однодумців — українських патріотів, поринув у вир свідомої національної праці.

Познайомившись в 1928 році з Анною Мацелко з дому Куропасів, родом зі Самбірщини, з села Селиська, одружився з нею і переїхав в околицю Парижу, де замешкав у Вірі-Шатійон, біля річки Сен. І тут включився в українське зорганізоване життя Парижу — Організацію Українського Народного Союзу. В короткім часі організація розрослася майже до українського консуляту і французький уряд зліквідував її під натиском Москви. Відтак українці перемінили УНС на Українську Національну Єдність.

В цей час французькі комуністичні кола дуже пропагували за повернення на Батьківщину громадян, які повтікали з комуністичного пекла. І якраз тверда постава Миколи та Анни врятувала життя сотням українцям, які не повірили в брехню большевицької пропаганди і залишилися у Франції.

Ціле своє життя св. п. Микола Ганяк присвятив Україні, громаді і родині, виховавши в патріотичному українському дусі своїх п'ятьох дітей, які вже дорослі і мають свої родини.

Осиротив свою кохану дружину Анну, яка має тепер 89 років, сина Данила і доньок — Юліяну, Марійку, Женю та Ніколь, внуків, ближчу та дальшу родину розкинену по світі.

Над свіжою могилою на цвинтарі Вірі-Шатійон під Парижем навколо стояли лави комбатантів з прапорами, складено багато квітів і побажань, щоб спочив спокійно з вірою, що настане час волі України, як писав пророк Шевченко: „Встане Україна, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти". Покійний цього не діждався, але дружина Анна, діти, внуки і сьогодні правнуки таки діждалися цієї України, за яку Покійний боровся і віддав своє життя.

В неділю, 17-го січня, в 10-ту річницю смерти, Панахиду в українській католицькій церкві св. Володимира на Сент Джермен в Парижі відслужив Владика Михаїл Гринчишин в співслуженні духовенства.

А. Домарацький

ШВЕДСЬКА ГАЗЕТА „Свенска Дагблядет" повідомила, що в одному з таємних архівів міністерства оборони колишнього СССР знайдено документ, з якого випливає, що Рауля Валленберґа було заарештовано 17-го січня 1945 року згідно з розпорядженням заступника народного комісара оборони СССР Ніколая Булґаніна. В телеграмі, на ім'я командуючого частинами совєтської армії в Мадярщині Б. Булґанін наказав: „Рауль Валленберґ, виявлений у східній частині Будапешту, має бути арештований і привезений у Москву". Заступник шведського міністра закордонних справ Лярс-Ерік Нільсон вважає, що телеграма неспростовно підтверджує факт, що арешт Валленберґа санкціонувався на найвищому політичному рівні, а не був випадковістю, як досі заявляла Москва.

Вшанування відзначених бандуристів

Цілком заслуженим, хоч неочікуваним було признання вільним Урядом України державної премії України Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Відзначення всіх членів капелі цією премією відбулося 21-го листопада 1992 року під час бенкету в Українському Культурному Центрі у Воррені, Мич.

В історії діяспори не було мистецької одиниці, яка б зуміла досягнути тих мистецьких успіхів, яких досягла Капеля. Ледве чи хто сподівався такого високого відзначення, яке дістала Капеля і яку особисто вручив їй перший президент України Леонід Кравчук на бенкеті в його честь у Філядельфії.

Найважнішою подією програми цього бенкету було вручення копії Державної премії України активним і колишнім членам Капелі. Програму бенкету відкрив співголова Комітету Адріян Блюй, вітаючи гостей, управу Капелі на чолі з головою Степаном Когутом, диригента та мистецького керівника Володимира Колесника членів капелі, підкресливши дійсно історичні заслуги Капелі. Він представив господаря вечора Зенона Крісяатого, голову Комітету сприяння виїздові Капелі на Україну з Клівеленду, який у поетично настроєвому слові ввів присутніх в емоційний настрій, характеризуючи 75 літ праці Капелі для слави нашого народу.

Голова Капелі подякував українській громаді за цю довголітню підтримку, яку Капеля одержувала від неї. Своєю працею Капеля підтримувала український дух громади, плекала зразки наших найкращих музичних надбань, стаючи тим успішним амбасадором нашої культури у чужому світі. Уряд незалежної України та ввесь український народ оцінили працю Капелі, надавши їй це високе відзначення. Але в дійсності воно належить не тільки Капелі, це відзначення належить українській діяспорі, яка, розуміючи значення праці Капелі, підтримувала її фінансово. Але роля Капелі не закінчена. На неї чекають наші люди в Сибірі, на Кавказі, Кубані та в інших регіонах, де закинула їх доля. І цю місію Капеля мусить сповнити.

Потім відбувся виступ Капелі, яка виконала „Херувимську” Д. Бортнянського, „Закарпатські січовика” Яр. Славутича, муз. Г. Китастого, „Грай, кобзарю”, муз. Г. Китастого і „Танкову в'язанку” М. Михайлова. Пісні були виконані з вервою і питомим ентузіязмом під диригентурою В. Колесника.

У програмі бенкету було також передбачене відзначення Петра Китастого, який вже 50 років живе життям Капелі. Про це говорив заступник голови Капелі Арнольд Бірко. Петро Китастий — один із тієї легендарної сімнадцятки, яка, залишивши Україну, не занехала своєї пісні і не дала загинути Капелі. Він грав і співав під такими диригентами як Г. Назаренко, Г. Китастий, В. Божик, І. Задорожний, П. Потапенко і В. Колесник. Переживав світлі моменти тріюмфу концертів Капелі в Европі, Австралії, Америці та минулого року в Україні. Виховав безліч кобзарів в любові до бандури та до рідної пісні. Грімким капелянським многоліттям вшановано Петра Китастого з п'ятдесятліттям його мистецької праці, вручаючи йому грамоту, в якій підкреслено його плекання кобзарського мистецтва серед молоді. Опановуючи зворушення, Петро Китастий подякував за пам'ять, дукував громаді та батькам, які посилали до нього дітей своїх на науку гри на бандурі.

Молитву перед вечерою провів Владика Олександер Биковець. По вечері приступлено до відзначення почесних членів Капелі Валентини Родак і Миколи Чорного. Другий заступник голови д-р Марко Фаріон насвітлив їхню працю з молоддю по таборах Америки, Канади і Бразилії. Це ентузіясти, які посвятили багато свого труду і життя для виховання нових кадрів бандуристів. Їм надано грамоти признання і подяки за довголітню працю для добра кобзарського мистецтва.

Подяку комітетам і головам сприяння поїздці Капелі в Україну провів Степан Когут. На Канаду грамоту одержали Любомир Пастушенко і Андрій Гладишевський, у Клівеленді — Зенон Крісяатий. Грамоти на дітройтську метрополію одержала Оля Дубрівна-Соловій і Адріян Блюй. Останній попросив д-ра Мирослава Гнатюка до надання йому грамоти за великий вклад праці як голови Капелі в часі тріюмфального турне в Україні. До вручення грамоти покликано Ярослава Дужого, який заявив, що грамота належиться також дружині д-ра Гнатюка Анні, що цілком підтримувала його зусилля. Д-р Гнатюк не жалів ні труду, ні грошових витрат для успіху Капелі.

Степан Когут висловив сердечну подяку комітетові, співголові Олі Дубрівній-Соловій, Адріянові Блюй, Наталці Яцків, Євгенові Рапеті, Володимирові Гупалівському, Ярославові Дужому, Анні Гнатюк, Любі Журі за естетичне оформлення копії Державної премії Андрієві Качану. Спеціяльну поміч подали Ярослав Дужий, Марта Савчук, Мирося Стефанюк, Діяна Курило, Борис Потапенко, Юрій Крохмалюк. Гостем був проф. Василь Герасименко. Його праця над бандурою дозволяє сподіватися, що вона ввійде в клясу „Страдіварія” бандури.

Роздачу Державної премії України провели Петро Гончаренко, почесний голова Капелі, д-р М. Гнатюк, колишній голова, Степан Когут, голова, і Володимир Колесник, мистецький керівник.

Кінцеве слово і закриття по-англійському провела Оля Дубрівна-Соловій.

Бандура відограла в житті нашого народу важливу ролю, може більшу, ніж шабля. Наша пісня, наша дума, навіяна смутком, жалем, трагедіями віків, включає також веселі і жартівливі мотиви, які бандура вміє вірно передати. Вона будить найніжніші, скриті почування. Втихомирює зболіле серце. Ніжність звуків бандури — це бальзам віків, що закликає не здатися, не коритися, підсичувати вогонь надії на краще завтра.

Надхнені провидінням кобзарі заснували Капелю Бандуристів, щоб виконати призначену їм місію. Заслання, знущання, тюрми, розстріли, не знищили кобзарського духа, який ріс і ніс душу поколінь із неймовірною силою і неймовірним успіхом.

Місія Капелі Бандуристів імени Тараса Шевченка в Україну була найбільшим її успіхом. Капеля несла нашу культуру в широкий світ, одержуючи належне признання. Вона євшан-зілля несла, традицію спасала, відродження українського духу приносила, ворогів мовчати заставляла, народ до свідомости привертала, національну гордість воскресала, про свободу співала. Готова служити Україні, в час її змагань стати на рівні з культурами світу, в народів вільних колі.

Ярослав Дужий

Календар-Альманах „Нового Шляху” на 1993 рік

У Видавництві „Новий Шлях” за редакцією Павла Дорожинського вийшов недавно з друку новий Календар-Альманах на 1993 рік.

У Календарі-Альманаху, крім церковного й історичного календарів, є статті: „У 75-річчя української державности” д-ра М. Антоновича (Монтреаль „Перший Листопад”) до 75-річчя мгра Миколи Турецького (Ню Йорк); „Івана Рогача героїчний шлях до Бабиного Яру” ред. Михайла Бажанського (Дітройт); „Як творилася Українська Повстанська Армія” Анатолія Жуківського (Канберра); „Українська Богородиця з Дорогобужа” Анжеліки Татомир (Львів); „До питання про національно-визвольні змагання в Україні періоду Другої світової війни: напрямки, сили, протидії” проф. Юрія Покальчука (Київ); „Символіка світобудови. Українська традиція” проф. Олексія Братка-Кутинського (Київ); „В пошану українським жінкам” Ірини Сеник (Борислав); „До 100-річчя української еміграції в Канаді” Атени Пашко (Львів); „Історично-етнографічні корені російського великодержавного шовінізму” проф. Володимира Гарбарчука (Одеса); „Польсько-український конфлікт 1943—44” д-ра Миколи Сивіцького (Варшава); „Моя поїздка до Харкова у травні 1928 р.” д-ра Василя Руснака (Букарешт) та інше.

Ціна Календаря-Альманаха — 15.50 дол. (включно з пересилкою). Адреса: The New Pathway, 297 College St., Toronto, Ont. M5I 152, Canada.

Вісті із східньосередньої Фльориди

Українська громада Дейтона Біч і сусідніх околиць Ормонд Біч, Голі Гилл, Порт Орендж і Ню Смирна Біч, 12-го січня розпочали бодову Українського Культурного Центру, при 1328 Гирст вулиці в Голі Гилл. В Ормонд Біч закарпатці збудували візантійську церкву, до котрої ходить і частина українців, а друга частина їздить до української церкви св. Покрови в Апопці.

Дейтона Біч — це одна з найкращих пляж. Тут щороку весною відбуваються автові і мотоциклеві перегони, на котрі з'їздяться люди з цілої Америки і Канади. До Дейтона Біч і сусідніх місцевостей восені приїздять з північних стейтів і Канади дуже багато людей старших віком, яким зима і холод докучає. Багато людей тут поселюється на постійно, тут є трохи дешевше життя, як в північних стейтах. Ми також закликаємо старших українців з північних стейтів приїжджати сюди та користати з теплого клімату. Ті особи, які бажають інформацій чи порад можуть звертатися до таких громадян: Володимир Маєвський (904) 677-9149, Онуфрій Мізюк (909) 756-2824, Химера Василь (904) 423-9542.

Онуфрій Мізюк

„Мрія стала дійсністю”

Церква св. Михаїла в Дженкінтавн, Па. за проєктом інж. М. Німціва.

Саме так можна назвати досягнення всім відомого інженера-архітекта Мирослава Данила Німціва, коли великі афіші-плякати повідомляли на початку листопада 1992 року громадян княжого міста Львова про те, що там, в Національному Музеї на проспекті Свободи 12-го листопада відкриється виставка творчости М. Німціва.

Мирослав Німців народився 13-го вересня 1910 року в Перемишлі, де й здобув початкову та середню освіти. А в 1929 році М. Німців, при матеріяльній допомозі Митрополита Андрея Шептицького, вступає на архітектурний факультет Львівської Політехніки. З вдячности за цю підтримку Митрополита у нього зароджується бажання стати „архітектом українських церков”. Навчаючись у політехніці, М. Німців, самостійно вивчає „історичну спадщину та тогочасну практику українського церковного будівництва”. Студії закінчує в 1937 році, співпрацює з відомими українськими архітектами Євгеном Нагірним і Оттом Федаком, у 1940—41 роках працював асистентом на архітектурному факультеті Львівського Політехнічного Інституту. Виїхавши в 1944 році на Захід, у Відні завершує в 1946 році свої студії у Школі майстрів архітектури Віденської політехніки, а в 1947 році у Віденській академії мистецтв на факультеті сценографічного мистецтва.

У 1948 році М. Німців переїхав до ЗСА, працював у різних архітектурних фірмах й тільки у 1957 році здобуває право самостійної практики. Від 1962 року він є членом Американського Інституту Архітектів і працює в галузі житлової архітектури, проте рівночасно продовжує творчі пошуки сучасного образу української церкви. Мрія М. Німціва повністю віддатися будуванню церков здійснюється тільки в 1968 році, коли він випрацював проєкт української католицької єпископської канцелярії в Чикаґо. Відтоді та до сьогодні він проєктував 11 церков у різних місцевостях ЗСА, а також у Бразилії і Франції — в Люрді. У ЗСА за його проєктами збудовано церкви: українську католицьку церкву Св. Богородиці в Лакавана, Н. Й., (1974), українську католицьку церкву Св. Михаїла Архистратига у Дженкінтавн, Па. (1991—92) та український католицький собор Пресвятої Родини у Вашінгтоні.

Крім цього, М. Німців є ще й мистцем у галузі графіки та іконографічного живопису, а його праці можна було бачити на численних мистецьких виставках у ЗСА і Канаді, зокрема на Світовій виставці українських мистців у Торонто 1982 року. Останніми роками М. Німців підготував рукопис монографічного нарису „Церкви Перемишля”. Це результат його багаторічної праці над матеріялами археологічних досліджень та іконографічних джерел, на основі яких він достовірно відтворив образи пам'ятних церковних споруд Перемишля та його околиць княжого періоду та наступних століть.

На виставці у Львові були представлені: церковна архітектура, іконографія та графіка, а вступне слово на відкритті виголосив доцент Роман Лапка. Виставку влаштували Відділ архітектури, будівництва та реставрації храмів Львівського Архиепархіяльного Управління УГКЦ, Катедра історії та художніх основ архітектури, Школа церковної архітектури Львівського Політехнічного Інституту та Національний Музей у Львові.

Хоч М. Німціву здоров'я не дозволило бути присутнім на відкритті виставки, але, як він сам сказав, „отсе сповнення моїх сподівань — у вільній Україні у Львові, явилось мов гарний сон...”

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОНУФРІЙ БОРУТА член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. помер 8-го листопада 1992 року на 67-му році життя. Народжений в Україні, а членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Миколу з дружиною Каріною і 3-ма дітьми, сина Михайла з дружиною Катериною, кузинку Ольгу Яник, тіточного брата Осипа Піптика та брата Івана в Україні. Похорон відбувся 14-го листопада 1992 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Ґоляш, секр.

Д-р БОГДАН ПАНАСЮК член УНС Відд. 115-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Кентон, Огайо помер 3-го листопада 1992 року на 82-му році життя. Народився 1910 року в селі Станимір, Зах. Україна. Членом УНС став 1952 р. Залишив у смутку дружину Орисю, дочок і зятів Христину і Марка Бараболяк, Ненету і Джозе Родеїро, Наталку і Дениса Петрушку, внуків Мануела і Тетяну Родеїро, Миколу і Александра Петрушку, сестру Ольгу Федун, маму п. Орисі Анну Лізу Якимів, близьку і дальшу родину в Америці і на Україні. Похорон відбувся 6-го листопада 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Бабич, секр.

СТЕФАНІЯ БОГОСЛАВЕЦЬ член УНС Відд. 172-го Т-ва ім. Івана Гранка у Виппані, Н. Дж. померла 22-го листопада 1992 року на 78-му році життя. Нар. 1915 року в Жабю, Україна. Членом УНС стала 1973 року. Залишила у смутку синів Богдана з дружиною Оксаною і донькою Наталкою, Стефана з дружиною Христиною і дітьми Мартою і Романом, сестрінки Ірену Маліновську і Мирославу з родиною в Україні, сватів Александра і Іванну Ничків, Андрія і Катерину Буків. Похорон відбувся 25-го листопада 1992 року.

Вічна Їй Пам'ять!

Льонгин Старух, секр.

ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ член УНС Відд. 27-го в Нюарку, Н. Дж. помер 25-го листопада 1992 року на 84-му році життя. Нар. 9-го лютого 1908 року в Україні. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дружину Анну і дочки Маріон Лі і Джейн Пфайфер. Похорон відбувся 27-го листопада 1992 року на Фт. Маєрс Меморіял Ґарденс у Форт Маєрс, Фла.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Лапичак, секр.

МИХАЙЛО МОЛЕСЬКИЙ член УНС Відд. 2-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Маѵт Кармел, Па. помер 4-го грудня 1992 року на 76-му році життя. Нар. 13-го квітня 1916 р. в Мт. Кармел, Па. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Гелен, сина Михайла, дочку Розу Анну Комарницьку, четверо внуків і дві сестри. Похорон відбувся 7-го грудня 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Мт. Кармел Теп., Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Моніка Писарчик, секр.

МИРОСЛАВ ЯРЕМКО член УНС Відд. 130-го Т-ва ім. св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й. помер 13-го листопада 1992 року на 67-му році життя. Нар. 1925 року в Україні. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Галину, синів: Нестора, Тараса, Миколу, Мирона; доньки Галю і Марту і внука Богдана. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юрій Юрків, секр.

СТЕПАН КОСТИК член УНС Відд. 194-го Т-ва „Свобода” в Ню Йорку помер 5-го листопада 1992 року на 73-му році життя. Нар. 19-го грудня 1919 року в Делятині, Україна. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дружину Надію, братів Романа і братову Ларису в Австралії, Михайла в Україні, братанку Анну з мужем Богданом з родиною в Україні, братанка Богдана з родиною в Україні, шваґра Володимира, сестрінку Ларису Томаселлі з мужем Вінчензом і дітьми Сальватором, Орестом і Джінею з мужем Павлом, сестрінка д-ра Ореста Заклинського з дружиною Касю і дітьми Александром і Кристияном. Похорон відбувся 9-го листопада 1992 року на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Олександра Юзенів, секр.

Інж. АНАТОЛЬ ВОВК член УНС Відд. 287-го Т-ва „Сини України” в Джерзі Сиѵі, Н.Дж. помер 9-го листопада 1992 року на 72-му році життя. Нар. 11-го березня 1921 року в Україні. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Уляну, сина Андрійка, дочок Христю і Ліду з родинами, сватів, посестру з родиною, шваґра, тету, кузинів та близьку і дальшу родину в Америці та в Україні. Похорон відбувся 14-го листопада 1992 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Дана Ясінська, секр.

ГРИГОРІЙ ІВАНІВ член УНС Відд. 170-го в Джерзі Сиѵі, Н. Дж. помер 22-го вересня 1992 року на 83-му році життя. Нар. 18-го лютого 1909 року в Бережанах, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочок Марію Петріццо, Стефанію Бучер і сина Михайла. Похорон відбувся 25-го вересня 1992 року на цвинтарі Св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Білик, секр.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ”!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УН-Союзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ”